

ΕΡΩΤΗΣΗ

08 Σεπτεμβρίου 2020

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- Εξωτερικών

- Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: Επικύρωση Διεθνών Συμφωνιών για περιβαλλοντικά θέματα.

Εδώ και ένα χρόνο έχει κατατεθεί στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, η ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τον τίτλο «Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ 2019. Έκθεση χώρας ΕΛΛΑΔΑ».

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τις απόψεις και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πάνω στο σύνολο των θεμάτων που αφορούν τις περιβαλλοντικές πολιτικές της χώρας για τον προηγούμενο χρόνο. Στα θέματα που καλύπτονται, πέρα από τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που ελήφθησαν, περιλαμβάνεται και ειδικό κεφάλαιο για τις διεθνείς συμμετοχές και τις διεθνείς συμφωνίες, τις οποίες έχει υπογράψει η χώρα μας. Στο αντίστοιχο κεφάλαιο με τίτλο «Διεθνείς Συμφωνίες» (σελ. 38 της παραπάνω έκθεσης) αναφέρονται, επί λέξει:

«Επί του παρόντος, η Ελλάδα έχει υπογράψει, αλλά δεν έχει ακόμη επικυρώσει, μια σειρά συνθήκες, ήτοι:

- το πρωτόκολλο υπεράκτιων δραστηριοτήτων της σύμβασης της Βαρκελώνης·
- το πρωτόκολλο για τις ειδικά προστατευόμενες περιοχές και τη βιοποικιλότητα στη Μεσόγειο·

- το πρωτόκολλο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών·
- τρεις συμφωνίες στο πλαίσιο της σύμβασης σχετικά με τη διαμεθοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση·
- το πρωτόκολλο του Κιέβου περί των μητρώων έκλυσης και μεταφοράς ρύπων·
- τη συμφωνία για τη διατήρηση των αποδημητικών υδρόβιων πτηνών της Αφρικής και της Ευρασίας· και
- το πρωτόκολλο για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση της σύμβασης του Espoo».

Οι συμβάσεις αυτές είναι αποτέλεσμα διεθνών συνδιασκέψεων και πρωτοβουλιών διεθνών Οργανισμών, με κύριο σκοπό την υποχρέωση των μελών τους στην δημιουργία δεσμευτικών κανόνων για την βελτίωση της περιβαλλοντικής κατάστασης, την διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας, την μεταφορά αερίων ρύπων και τελικά υιοθετούν κανόνες που διέπουν τις διακρατικές σχέσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχούς συμφωνίας σε περιβαλλοντικά θέματα αποτελεί η αποδοχή και η επικύρωση της συμφωνίας γνωστής σαν «πρωτόκολλου του Μόντρεαλ» για την απαγόρευση της χρήσης και έκλυση χλωροφθορανθράκων στην ατμόσφαιρα, για την προστασία της στιβάδας του όζοντος. Η Διεθνής συνεργασία και η εφαρμογή της σύμβασης αυτής, εκτιμάται ότι, υπάρχουν θετικά σημεία ανάκαμψης και η τρύπα του όζοντος μειώνεται.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό η υπογραφή, ή η επικύρωση, όπως στην περίπτωση αυτή, τέτοιων συμφωνιών αποτελεί σημαντικό ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και άσκησης ακόμα και κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Οι τρεις πρώτες περιπτώσεις αφορούν παραρτήματα και αναθεωρήσεις της σύμβασης της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου, η υπογραφή της οποίας άρχισε το 1976, υπό την αιγίδα της UNEP, Επιτροπής Περιβάλλοντος των ΗΕ. Έκτοτε έχουν προστεθεί πρωτόκολλα και προσθήκες. Κάποια από αυτά έχουν επικυρωθεί από την Ελληνική Πολιτεία και άλλα, ενώ έχουν υπογραφεί δεν έχουν επικυρωθεί. Στον κατάλογο των προς επικύρωση πρωτοκόλλων της Συνθήκης της Βαρκελώνης, περιλαμβάνονται:

- Το πρωτόκολλο υπ' αριθ. 7 για την βιοποικιλότητα και τις ειδικά προστατευόμενες περιοχές,
- Το πρωτόκολλο υπ' αριθ. 8 για τις υπεράκτιες δραστηριότητες
- Το πρωτόκολλο υπ' αριθ. 9 για την ολοκληρωμένη διαχείριση παράκτιων ζωνών

Ομοίως, υπό την αιγίδα της UNEP βρίσκεται και η συμφωνία για τη διατήρηση των αποδημητικών υδρόβιων πτηνών της Αφρικής και της Ευρασίας, που, κατά την ΕΕ, δεν έχει επικυρωθεί.

Σύμφωνα με την έκθεση της ΕΕ δεν έχουν επικυρωθεί :

- το πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ για τη μείωση της οξίνισης, του ευτροφισμού και του τροποσφαιρικού όζοντος
- το πρωτόκολλο για τους έμμονους οργανικούς ρύπους·
- το πρωτόκολλο για τα βαρέα μέταλλα
- το «Πρωτόκολλο Κιέβου» για τα μητρώα έκλυσης και μεταφοράς ρύπων.

Τα παραπάνω, σύμβαση Γκέτεμποργκ και πρωτόκολλο Κιέβου βρίσκονται υπό την αιγίδα της UNECE (United Nations Economic Commission for Europe).

Τέλος, η αναφορά της Επιτροπής: «Επίσης, η Ελλάδα δεν έχει υπογράψει ή επικυρώσει τη Διεθνή Σύμβαση για τη ρύθμιση της φαινοθηρίας», γεγονός που προκαλεί απορία. Απορία, επίσης, προκαλεί και το ιστορικό της εν λόγω σύμβασης.

Η Διεθνής σύμβαση για τη ρύθμιση της φαινοθηρίας που υπογράφηκε το 1946 στην Ουάσιγκτον διασφαλίζει τόσο τη διατήρηση όσο και τη βιώσιμη διαχείριση των φαινών σε παγκόσμιο επίπεδο. Το πρωτόκολλο της σύμβασης επικαιροποιήθηκε το 1956 πάλι στην Ουάσιγκτον.

Οι στόχοι της συμφωνίας ήταν η προστασία όλων των ειδών φαινών με τη θέσπιση ενός συστήματος διεθνούς ρύθμισης για την αλιεία φαινών και τη διασφάλιση της σωστής διατήρησης και ανάπτυξης των αποθεμάτων φαινών. Το κύριο μέσο για την υλοποίηση αυτών των στόχων είναι η Διεθνής Επιτροπή Φαινοθηρίας, η οποία δημιουργήθηκε σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση. Η επιτροπή έχει κάνει πολλές αναθεωρήσεις στο χρονοδιάγραμμα που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της αυτής της σύμβασης. Η Επιτροπή έχει επίσης δώσει στις κυβερνήσεις το δικαίωμα να διεξάγουν επιστημονικές έρευνες που αφορούν τη θανάτωση φαινών.

Η Ελλάδα κύρωσε τη συμμετοχή της στη Σύμβαση αυτή με το ν. 3568/2007.

Ωστόσο, με μια αιφνιδιαστική ανακοίνωση η Ελλάδα αποχώρησε από τη Διεθνή Σύμβαση. Συγκεκριμένα με την απόφαση του Υπ. Εξωτερικών με αριθμό ΑΠ0546/Μ.5471/ΑΣ58 που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α αρ. 40/15-2-2013 ανακοινώθηκε η αποχώρηση της Ελλάδας τόσο από τη Διεθνή Σύμβαση, όσο και από το συναφές με αυτήν Πρωτόκολλο. Πειστικές αιτιολογίες για τους λόγους αποχώρησης δεν υπάρχουν.

Υπενθυμίζεται ότι το διάστημα 2015-2019 / επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ προωθήθηκαν και κυρώθηκαν, μεταξύ άλλων:

- Η Συμφωνία των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή (Νόμος 4426/2016, ΦΕΚ 187/Α/6-10-2016).
- Η τροποποίηση που έγινε στο **Κιγκάλι** (Ρουάντα) στις 10-15 Οκτωβρίου 2016, του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ του 1987, που κυρώθηκε με το ν. 1818/1988 (Α' 253), σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (Νόμος 4560/2018, ΦΕΚ 165/Α/11-9-2018).

- Η Κύρωση των τροποποιήσεων της Σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, που υπεγράφη στο **Espoo** της Φινλανδίας το 1991 και κυρώθηκε με το ν. 2540/1997 (Α' 249) (Νόμος 4562/2018, ΦΕΚ 168/Α/17-9-2018).
- Η Κύρωση του Πρωτοκόλλου της **Ναγκόγια** σχετικά με την πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και τον δίκαιο και ισότιμο καταμερισμό των οφελών που απορρέουν από τη χρησιμοποίησή τους, στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιοποικιλότητα και άλλες διατάξεις (Νόμος 4617/2019, ΦΕΚ 88/Α/10-6-2019).
- Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ(νόμος 4409/16), που αφορά Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

Επιπλέον αναφέρεται και η κύρωση της Διεθνούς Συμφωνίας για την Προστασία και Αειφόρο Ανάπτυξη της Περιοχής του Πάρκου Πρεσπών (Νόμος 4453/2017, ΦΕΚ 19/Α/20-2-2017), όπου συμβαλλόμενο μέλος είναι και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Παράλληλα, προετοιμάστηκαν και βρισκόταν σε κύκλο υπογραφών για την προώθησή τους στη Βουλή:

- Η κύρωση της Συμφωνίας για την προστασία των κητωδών του Εύξεινου Πόντου, της Μεσογείου και της παρακείμενης περιοχής του Ατλαντικού (**Accobams**).
- Η κύρωση της Συμφωνίας για τη διατήρηση των αποδημητικών υδρόβιων πτηνών της Αφρικής και της Ευρασίας (**AEWA**).

τα οποία δεν έχουν κατατεθεί ακόμα στη Βουλή για την κύρωσή τους.

Επειδή:

- η αντιμετώπιση των διαρκώς αυξανόμενων παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτούν επιτακτικά την ανάπτυξη και προαγωγή συνεργασιών και μέτρων σε διεθνές επίπεδο,
- η συμμετοχή, η υπογραφή, ή η επικύρωση, όπως στην περίπτωση αυτή, τέτοιων συμφωνιών αποτελεί σημαντικό ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και άσκησης ακόμα και κυριαρχικών δικαιωμάτων.

Και δεδομένου ότι,

- η έκθεση της ΕΕ σημειώνει σαν δράσεις προτεραιότητας για το 2019 την «Εντατικοποίηση των προσπάθειών για υπογραφή και επικύρωση των υπόλοιπων σχετικών πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών».
- οι πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης με την επικύρωση των συμβάσεων για υποθαλάσσια εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στο Ιόνιο και Δυτικά της Κρήτης, η επικύρωση της

σύμβασης για τον υδράργυρο, μετά από προτροπή μας, η επικύρωση των συμβάσεων για τον καθορισμό ΑΟΖ με Ιταλία και Αίγυπτο, καταστούν αδήριτη ανάγκη της επικύρωσης αριθμού διεθνών συμβάσεων και πρωτοκόλλων, που μέχρι σήμερα δεν έχουν επικυρωθεί.

- ιδιαίτερη μνεία γίνεται, στο Διεθνές Δίκαιο της θάλασσας για την προστασία των θαλάσσιων θηλαστικών και κητοειδών (άρθρα 65 και 120, του νόμου 2321/1995- ΦΕΚ 136/Α/23.6.95- κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας). Αναφέρεται συγκεκριμένα ότι *«τα Κράτη συνεργάζονται με σκοπό τη διατήρηση των θαλασσίων θηλαστικών και στην περίπτωση των κητοειδών εργάζονται ιδιαίτερα μέσω των αρμοδίων διεθνών οργανισμών για τη διατήρηση, διαχείριση και μελέτη τους»*. Το θέμα είναι ιδιαίτερα επίκαιρο μετά την πρόσφατη και σπάνια θέαση φάλαινας φυσητήρα, στα ανοικτά των ακτών της Μάνης.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί,

- 1. Τί μέτρα προτίθενται να προωθήσουν για την υπογραφή, ή προσχώρηση των εκκρεμών περιπτώσεων περιβαλλοντικών συνθηκών;**
- 2. Τί μέτρα προτίθενται να προωθήσουν για επικύρωση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο των συμβάσεων που εκκρεμούν και την εισαγωγή τους στην Ελληνική έννομη τάξη και σε ποιες έχει δοθεί προτεραιότητα;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος
Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος
Ζειμπέκ Χουσεΐν
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Κατρούγκαλος Γεώργιος
Κόκκαλης Βασίλειος
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεικόπουλος Αλέξανδρος
Μιχαηλίδης Ανδρέας
Μουζάλας Ιωάννης
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παππάς Νικόλαος
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πολάκης Παύλος
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισάβετ (Μπέττυ)
Συρμαλένιος Νικόλαος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζάκρη Θεοδώρα

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γεώργιος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χαρίτου Δημήτριος

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος